

Vaše značka UT-11129/2021
Sp. zn. 10/2020/NZ/AM
Č. j. KVOP-46103/2021
Datum 16. listopadu 2021

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Pavel Bacík
ředitel
Správa uprchlických zařízení Ministerstva
vnitra
Lhotecká 7
142 01 Praha 12

Vážený pane řediteli,

děkuji Vám za Vaše vyjádření ke zprávě ze systematické návštěvy v přijímacím středisku se zvláštním režimem Bělá-Jezová ze dne 27. dubna 2021. Ve zprávě jsem předložila několik opatření k nápravě určených přímo správě uprchlických zařízení.

S ohledem na skutečnost, že pandemická situace se v průběhu uplynulého období nezlepšila, ba naopak nyní dochází ke zhoršování stavu, považuji za nezbytné se některým tématům nadále věnovat.

Zprávu z návštěvy jsem odeslala také Zdravotnickému zařízení Ministerstva vnitra, Ředitelství služby cizinecké policie a odboru zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra s výzvou k vyjádření a v následujících odstavcích vycházím i ze zaslaných vyjádření těchto subjektů.

Vaše vyjádření k bodům týkajícím se nočních pochůzek soukromé bezpečnostní služby, sdílení informací mezi jednotlivými složkami působícími v zařízení, kontaktu cizinců se zaměstnanci SUZ¹ i dostupnosti volnočasových aktivit přijímám, považuji je za dostatečné a děkuji za ně.

Ve zprávě z návštěvy jsem navrhla také některá opatření, která jste však nepřijal, příp. se k nim nevyjádřil dostatečně konkrétně.

Opatření č. 2 a 3 – vymezit, kdo je zodpovědný za bezpečnost klientů a efektivním a funkčním způsobem tuto bezpečnost zajistit

Po všech subjektech působících v zařízení² jsem požadovala, aby si vzájemně vymezily, který ze subjektů je zodpovědný za bezpečnost klientů v zařízení a následně efektivním a funkčním způsobem zajistily bezpečnost klientů. Ředitelství služby cizinecké policie a Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra v tomto bodě neposkytlo jakékoliv vyjádření.

Odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra k tomu uvedl, že není kompetentním orgánem k vymezení zodpovědnosti a zajištění konkrétních efektivních a funkčních způsobů k zajištění bezpečnosti. Dle vyjádření odboru je za tuto problematiku zodpovědný provozovatel zařízení, tedy Správa uprchlických zařízení, která zaštiťuje technické a provozní

1 Výzva k vyjádření v kapitolách č. 5 a č. 8 a výzva k vyjádření k opatření k nápravě pod č. 12 a 14.

2 Včetně Odboru zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra.

podmínky zařízení pro zajištění cizinců a dalšími smluvními vztahy či součinnostními dohodami upravuje provoz zařízení včetně zajištění bezpečnosti.

Ve svém vyjádření jste k tomuto bodu sdělil, že Správa uprchlických zařízení se na provozu zařízení podílí v rozsahu stanoveném příslušným mimořádným opatřením vydaným odborem zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra. K nastavení podmínek bezpečnosti v zařízení jsou dle Vašeho vyjádření příslušné Vám nadřízené složky v rámci Ministerstva vnitra, které blíže nespecifikujete.

Z výše uvedených vyjádření je zřejmé, že žádný ze čtyř subjektů působících v zařízení, včetně odboru zdravotnického zabezpečení, nepřijímá jakoukoliv zodpovědnost za bezpečnost klientů. Jak jsem již uvedla ve zprávě, v otázce zajištění bezpečnosti klientů panují nejasnosti, bezpečnost klientů není v přijatých opatřeních jakkoliv řešena. Následkem toho může dojít k nejasnostem při prošetřování incidentů a vyvozování odpovědnosti. Takové incidenty se v prostředí zařízení dějí. **Na svém opatření trvám a opět vyzývám všechny dotčené subjekty k jednoznačnému vyjádření, jak jsou kompetence mezi subjekty rozděleny, a k nápravě současného stavu.**

Opatření č. 1 – ověřovat, že cizinci dostávají shrnující dokument rozhodnutí v jazyce, kterému rozumí

Ve zprávě z návštěvy jsem také doporučila, aby bylo ověřováno, že cizinci dostávají shrnující dokument v tom jazyce, kterému rozumí. Ve svém vyjádření jste mě odkázal na Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra s tím, že je to právě personál Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra, který tyto informace cizincům předává, a nikoliv zaměstnanci Správy uprchlických zařízení. Naopak Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra mě odkázalo na Ředitelství služby cizinecké policie, jejíž příslušníci mají předávat tyto informace, protože tato činnost nespadá do gesce Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra. Odbor zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra k tomu uvedl, že v této věci bude v rámci součinnostních porad hledáno řešení, které by napomohlo eliminovat situace popsané v mé zprávě z návštěvy. Z výše uvedeného vyplývá, že mezi subjekty patrně nepanovala shoda v tom, kdo je za tuto činnost zodpovědný. **Žádám, aby se společně všechny subjekty shodly v tom, kdo bude zodpovědný za ověření, že cizinci dostávají shrnující dokument v jazyce, kterému rozumí.**

Opatření č. 9 – zajistit možnost vnitřního zamykání pokojů a koupelen

K mému opatření týkajícímu se zajištění možnosti vnitřního zamykání pokojů a koupelen jste sdělil, že jste na všech ubytovacích buňkách budov A a B zajistili novou montáž zámků na toaletách. Z dalšího textu jsem poté vyrozuměla, že tyto zámky jsou nainstalovány i u sprch. Ve vztahu k uzamykání pokojů jste sdělil, že Správa uprchlických zařízení vyhodnotí přesnou finanční náročnost zajištění uzamykání pokojů a dle výsledku rozhodne o dalším postupu. **Žádám proto nyní s odstupem času o sdělení vývoje v této věci.**

Opatření č. 10 – odstranit bezpečnostní zárazky u oken a balkonových dveří tam, kde jsou umístěni žadatelé o mezinárodní ochranu

Ve svém vyjádření jste sdělil, že jste toto opatření schopen zrealizovat v budově A. Žádám Vás o vyjádření, zda k tomuto odstranění bezpečnostních zárázek skutečně došlo. Pokud ano, žádám i o zaslání fotografie. V případě, že k tomuto odstranění nedošlo, žádám Vás o vysvětlení důvodů.

Opatření č. 13 – zajistit přístup cizinců k internetu

Posledním z mnou navržených opatření bylo umožnění přístupu zajištěných cizinců k internetu. V této otázce nenalézáme shodu. Nadále nerozumím tomu, proč nelze zajistit přístup na Wi-Fi z již zakoupených tabletů. Ve svém vyjádření argumentujete komplikacemi spojenými s finančními náklady pro vybudování kiosků v 4 až 6 sektorech, zajištěním prostoru pro internetovou místnost apod. V obou zprávách z návštěv však až takto systémové řešení nenavrhují. Jsem si vědoma finanční nákladnosti a problémů, které uvádíte. Proto navrhuji méně komplikované řešení, které bylo původně v plánu v roce 2020, když byly karanténny prostory zařízení vytvořeny, a to využití napojení nakoupených tabletů na již existující a Wi-Fi síť. Z dostupných poznatků z prostředí IT je zřejmé, že existují způsoby, jak zajištěným cizincům zajistit přístup k internetu, byť pouze na povolené webové stránky. **Na svém opatření trvám a žádám o vyjádření k mnou uvedeným argumentům.**

Dovoluji si Vás požádat o vyjádření k výše uvedeným otázkám, příp. i zaslání patřičných fotografií, a to ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu.

Děkuji Vám za spolupráci.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)